

၆-၇ တီတိကွက်ကဒါတိဆုဒါအလံတကွီ- မိပပ်/ပုကွင်ထွဲတိအဂီ တိကတိတိကူစါယါဘျါ

ဆူမိပပ်/ပုကွင်ထွဲတိအအိ

နမိဘိတိတိဆုဒါအီလီတိကတိဒီး/မုတမုကွီအတိသမံသမိဒီးသိကထိဘိတိမုတိသုတိဘိတိတဖုအံမါ
ဘိဘိဘိထိဝဲအတိမလိဒီးနပုနပုဆူကွီအပူဒဲလဲအဂီနုလီ.တိသမံသမိမုဝဲတိကူဘိကူသုအကူစု
တိမလီ.အတိကွက်ကဒါကွအကျါတခါလါကူအတိတဘိလီဘိဘိနဒိတဖုအဂီနုဒီးတိလိလါကဖဲမါ
တိအဒိအမုအဂီလီ.

တိဂုတိကူဘိဘိဒီးတိမလီအကျါအကျါအိဝဲလံကဘျိပလါအပိထွဲထိအံတဖုအပူ,
ဒီးနကလိမပုလံတကွီအံဒီးလံပုအဂီလီ.

ဝံသးစုမပုလံတကွီအံဒီးတိဂုတိကူဘိအါအါတသုမဲအသုကတိဒီးဆုကဒါကွဆူနမိအကူနုတကွ.
တိဂုတိကူဘိလါနဟုထိကမလီပုလါကဆါတဲဝဲတိသမံသမိနုမုတိမလီAssessments Australia
သုတသုအဂီနုလီ. တိဂုကီခဲလါအပူကွံတဖုမုတိအါဒိလါကမတိဆါတဲအဂီ, အမိမုတိအဂုက
တိလါနကဟုထိတိဂုတိကူဘိအါအါကတိတသုမဲအသုနုလီ.

တိဂုတိကူဘိလါနဟုထိပုအံကပုနပုလါပလံပုတဖုအပူဒီးကမလီပုလါကဟုထိတိသမံသမိ
လါအဘိကတိဒီးအလါပုလါနမိအတိကူဘိကူသုတိလိအမိနုလီ.တိဂုတိကူဘိလါကီစုကီကပု
နပုမဲလံပုတဖုအပူနုလီ.

လံတကွီအံတိမလီအီလီတိကဘိမပုထိအီလါခီဖူတိအပူနုလီ. နမုအဲဒီးမပုထိအီလါ
စုနု, ကွီကဟုလီနလံတကွီအိအဂါတဘိသုဝဲလီ.

တိမလီအကျါအကျါအံအိနတိသံကွမုအိတမံမံ,မုတမုမုလိဘိတိမလီလါကမပုလံတကွီတဘိ
အံနု, ဝံသးစုဆဲးကျိကီ, မုတမုတိသမံသမိအီးစုထွဲလယါ (Assessments Australia) မဲ ၀၃ ၉၆၇၈ ၅၁၀၀
မုတမုအံမ(လ)ဆူ <mailto:SwD@assessments.com.au>
တကွ.ကီကရဲကုနုနုပုကျိထိတိတဂါလါကမလီနလါ
မပုထိလံတကွီအံလါအဲကလဲကျိနုသုလီ.

တိဘျိး

Students with Disability Assessment Service ကရူ

[Students with Disability Assessment Service website](#)

တၢ်ကတိၤကူၤစါယါဘျါအတၢ်သမံသမိးယုၣ်ဒီး - တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢမိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်တဖၣ်အဂီၢ်

Assessments Australia မ့ၢ်မတၤလဲၣ်.

Assessments Australia, မ့ၢ် MAX အတၢ်ယဲၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်အကျါတခါ, မ့ၢ်ခီဖနံၤတဖျါၣ်လၢအသဘူၤလၢအတၢ်ဒၣ်ဝဲလၢအသမံသမိးကွၢ်ဖိတဖၣ်လၢကဆိၣ်ထွဲကွၢ်ယုၣ်ဒီးလံာ်ပတံထီၣ်လၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤလၢကွၢ်ဖိလၢအအိၣ်ဒီးသးခိၣ်န့ၣ်ကွၢ်ဂီၤတလၢပုၤဒီးတၢ်ဒုးပၣ်ယုၣ်ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးသးခိၣ်န့ၣ်ကွၢ်ဂီၤတလၢပုၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤစၢၤကရၢအံၤတၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်အီၤလၢတအိၣ်ဒီးတၢ်လၢာ်ဘျီၣ်လၢကွၢ်ဒီးဟံၣ်ဖိယီၤဖိအအိၣ်ခီဖျါတၢ်အၢၣ်လီၤယံးယၢ်ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဝဲၤကျိၤ (DE) န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်မနုၤလၢတၢ်ဆှၢခီဖီယီၤဖိလၢတၢ်သမံသမိးအဂီၢ်လဲၣ်.

န့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဆှၢခီဖီယီၤအီၤလၢတၢ်သမံသမိးအဂီၢ်ခီဖျါတၢ်ဘၣ်ယိၣ်အိၣ်ဝဲလၢအတၢ်မၤလိအပူၤဒီးကမ့ၢ်ဘၣ်ဖုးအကျိၣ်တၢ်တဘျီၣ်လီၤဘၣ်စး မ့ၢ်တမ့ၢ်ကျိၣ်အတၢ်တဘျီၣ်လီၤဘၣ်စးလၢအဒုးကဲထီၣ် တၢ်ဆဲးကျိးအတၢ်လိၣ်ဘၣ်သဘံၣ်ဘျီၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ. ဖိသၣ်တနီၤအိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်ခဲယုၣ်ဒီးတၢ်ကတိၤတၢ်ဒီး/တၢ်နၢပၢၢ်တၢ်န့ၣ်လီၤတဖၣ်, တၢ်ကတိၤဖျါဒီးတၢ်ကတိၤကျိၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤကမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်ခဲလၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်လၢကမၤလိန့ၣ်တၢ်ဒီးမၤယုၣ်တၢ်ဒီးပုၤအဂၤလၢကွၢ်န့ၣ်လီၤ. ကျိၣ်အတၢ်တဘျီၣ်လီၤဘၣ်စးမ့ၢ်နးဒိၣ်လၢကဲၣ်ဆိးန့ၣ်န့ၣ်မိၢ်လိၣ်အါထီၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲလၢအတၢ်မၤလိအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သမံသမိးကမ့ၢ်ဝဲ-

- ကွၢ်ဝဲန့ၣ်ဖိအကျိၣ်လၢတၢ်တူၢ်လိၣ်အီၤသ့ မ့ၢ်တမ့ၢ်န့ၣ်ဖိအတၢ်နၢပၢၢ်ပုၤအဂၤကတိၤတၢ်ဒ်လဲၣ်အဂီၢ်
- ကွၢ်ဝဲန့ၣ်ဖိအတၢ်ပၣ်ဖျါထီၣ်အကျိၣ်
မ့ၢ်တမ့ၢ်န့ၣ်ဖိသ့ဝဲတၢ်ကတိၤကျိၤလၢကတဲတၢ်ဒီးတၢ်လၢအအိၣ်ဒီးတဲတၢ်ဒ်လဲၣ်အဂီၢ်
- ကွၢ်ဝဲတၢ်မၤလိအတၢ်ကွီၢ်လီၤဆီလိၣ်အသးတဖၣ်လၢတၢ်သ့ဝဲ
သးခိၣ်န့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါ(တၢ်ဆိကမိၣ်လၢကယဲၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်)အတၢ်သမံသမိး
လၢကမၤစၢၤပုၤလၢကန့ၢ်ပၢၢ်ဘၣ်မနုၤလၢန့ၣ်ဖိအိၣ်ဒီးတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲလၢကွၢ်အပူၤန့ၣ်လဲၣ်အဂ့ၢ်လီၤ.
- သံကွၢ်ဘၣ်ယးန့ၣ်ဖိအဂ့ၢ်လၢအပူၤကွၢ်, ဒ်အမ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်ကတိၤထီၣ်တၢ်သီအခါဒီးကျိၣ်အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်, မ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်ကတိၤအဲကလံးကျိၣ်ယံၣ်လံၤထဲလဲၣ်, အနီၤဟူၤတၢ်အတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲတဖၣ်ဒီးအတၢ်သမံသမိးလၢအပူၤကွၢ်ဒီး/မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ညါဆိလၢတၢ်ဆိၣ်ထွဲအဂီၢ်
- ကတိၤတၢ်ဒီးန့ၣ်ဒီးပုၤအဂၤတဖၣ်လၢအသ့ၣ်ညါန့ၣ်ဖိဂ့ၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်

ဖိသၣ်အိၣ်ထဲစ့ၤလၢအအိၣ်ဒီး တၢ်သဘံၣ်ဘျီၣ်လၢတၢ်ဆဲးကျိးလိၣ်သးအပူၤ န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤအခီပညီမ့ၢ်ဝဲအဝဲသ့ၣ်အိၣ်

ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်တစဲးဖိမ့တမ့ၢ်တၢ်ကတိၤလၢကီၢ်ဒိၣ်ဝဲလၢတၢ်ကနၢ်ပၢၢ်အီၤအဂီၢ်လီၤ. တၢ်အဒိတခါမ့ၢ်ဝဲ တၢ်ကတိၤအကလုၢ်သီၣ် လၢတဘျီလီၢ်ဘျီဘျးဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲၣ် ခီဖျါ တၢ်ကတိၤအတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ် (apraxia of speech) (CAS), လၢအမၤဘၣ်ဒိအတၢ်သ့တၢ်

ဘၣ်လၢကကတိၤတၢ်ရဲၣ်အဂီၢ်ဒီးဆဲးကျိးလိၣ်သးဒီးပုၤအဂၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်ကတိၤအဂီၢ်မ့ၢ်လိၣ်ဝဲတၢ်သမံသမိးန့ၣ်, ပကကွၢ်နဖိအမၤသီၣ်ကလုၢ်ဒ်လဲၣ်, ပၣ်ဖျိၣ်ဃုၣ်တၢ်ကလုၢ်တဖၣ်တပူၤဃီလၢကမၤကဲထီၣ်တၢ်ကတိၤဖျါ, ဒီးအတၢ်ကတိၤထူၣ်ပျါ

တဖၣ်မၤတၢ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. CAS န့ၣ်လီၤဆီလိၣ်အသးဒီးတၢ်ကတိၤတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်လၢအအိၣ်ဒီးဖိသုၣ်အါဒ်အါဂၤ, ဒီးတကဲထီၣ် ညီၣ်အသးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

နတၢ်သံကွၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်သမံသမိးအကျိၤအကျဲမ့ၢ်အိၣ်န့ၣ်, ဝံသးစူၤဆဲးကျိးကိမ့တမ့ၢ်ပရူဖဲ (၀၃) ၉၆၇၈ ၅၁၀၀ တက့ၢ်.

တၢ်ဆုၤခီအတၢ်မၤအကျိၤအကျဲ

နဖိအကိၢ်ဆဲးကျိးပုၤလၢကမၤတၢ်ဆုၤခီအံၤအဂီၢ်လီၤ.ပလိၣ်မၤန့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢနဒီးကိၢ်အအိၣ်လၢကထံၣ်ဘၣ်မ့ၢ် Assessments Australia မ့ၢ်ပုၤအဂ့ၢ်ကတၢ်လၢကမၤတၢ်သမံသမိးအံၤလီၤ. ကိမၤစၢၤန့ၢ်လၢကမၤပုၤလိၣ်တကီၢ်အံၤဖဲ လိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤန့ၢ်သ့ဝဲလီၤ.တဘျီတခါတၢ်သမံသမိးခီဖျါပတၢ်မၤစၢၤကရၢတမ့ၢ်ဘၣ်ဖုးကျဲအဂ့ၢ်ကတၢ်လၢနဖိအဂီၢ် ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်ဆိမိၣ်လၢမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤသၢပျါ, ပကဒုးသ့ၣ်ညါကိၢ်, ဒီးဘၣ်မနုၤအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သမံသမိးအကျိၤအကျဲ

ပကရဲၣ်ကျဲၤမၤန့ၢ်နဖိလၢကအိၣ်ဒီးကျိၣ်ဒီး/မ့တမ့ၢ်တၢ်ကတိၤအတၢ်သမံသမိးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.ပုၤလၢအကူၤစါယါဘျါတၢ်က တိၤတဂၤအိၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်လိလီၤဆီဒီးမ့ၢ်သရၣ်ဒိၣ်သမၤထီလၢအဖျါတိၤပတီၢ်အထီကတၢ်တဂၤလၢကသမံသမိးနဖိအကျိၢ် ဒီးတၢ်ကတိၤအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်တဘျီပကရဲၣ်ကျဲၤမၤစၢၤကီၢ်ခိၣ်န့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါ(တၢ်ဆိမိၣ်ဒီးတၢ်ဘျီရဲၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်)အတၢ်သမံသမိးဖဲအမ့ၢ်တမၤဘၣ်ဝဲဒီး လၢအပူၤကွၢ်ခံန့ၣ်ဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.သးခိၣ်န့ၣ်ကသံၣ်သရၣ်ကမၤပုၤသးခိၣ်န့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါအတၢ်သမံသမိးညီၣ်လၢသၢနွံ တီၢ်ပူၤဖဲအဒီးန့ၢ်ဘၣ်လိၣ်တကီၢ်တဖၣ်လၢတၢ်မၤပုၤအီၤဝံၤအခါန့ၣ်လီၤ.

ကိၢ်ကဒုးသ့ၣ်ညါန့ၢ်ဖဲတၢ်ကမၤတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢတၢ်သမံသမိးအဂီၢ်ဆံးယံၣ်လဲၣ်,ဒီးကွဲမုၢ်န့ၢ်လၢနကဟဲဆူကိၢ်လၢကတိၤ တၢ်ဒီးတၢ်ကတိၤပုၤကူၤစါယါဘျါတၢ်ဒီး/မ့တမ့ၢ်သးခိၣ်န့ၣ်ကသံၣ်သရၣ်ဖဲတၢ်သမံသမိးဝံၤအလီၢ်ခံန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်ပုၤကတိၤကျိးထံတၢ်န့ၣ်, ကိၢ်ကရဲၣ်ကျဲၤမၤအီၤန့ၣ်လီၤ. တဘျီတခါပကဆဲးကျိးန့ၢ်လၢလီတဲစိ လၢကကွၢ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတနီၤတချုးတၢ်သမံသမိးအခါန့ၣ်လီၤ.

ညီနုမ့်တၢ်အဂ္ဂုဒိၣ်လၢဖိသၣ်န့ၣ်တၢ်ကတဲဘၣ်အီၤဘၣ်ဃးတၢ်သမံသမိးအဂ္ဂုလၢကျဲလၢအကပုၣ်လုၣ်အပူၤလၢတအိၣ်ဒီးတၢ်သုဝဲတၢ်ကတိၤတၢ်မၤကွၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤတမ့ၢ်တၢ်မၤကွၢ်လၢနဖိကွီးလိအသးမ့တမ့ၢ်ကတိၤပၣ်အသးအဂီၢ်ဘၣ်. ဖဲတၢ်သမံသမိးအနံၤန့ၣ်, မ့ၢ်တၢ်ကိဒိၣ်လၢနဖိကအိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဒီးအီၤအကသံၣ်လၢညီနုမ့်အီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ပီးတၢ်လီၤအိၣ်ဝဲအါကလုၣ်လၢသးခိၣ်န့ၣ်ကသံၣ်သရၣ်သမံသမိးဝဲဖိသၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်ပီးတၢ်လီၤခဲလၢၣ်ထီၣ်ဒွဲးဝဲတၢ်တမံၤဃီ, ဒီးခဲလၢၣ်န့ၣ်ဘၣ်တၢ်တူၢ်လိၣ်အီၤလၢ DE န့ၣ်လီၤ.

ဖဲတၢ်သမံသမိးဝဲအလီၢ်ခံ

တၢ်ကတိၤပုၤကူၤစါယါဘျါတၢ်ဒီး/မ့တမ့ၢ်သးခိၣ်န့ၣ်ကသံၣ်သရၣ်ကဟ့ၣ်န့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဃးတၢ်မၤကွၢ်ဒီးတၢ်လၢနၤဒီးကွီမၤတၢ်မၤန့ၣ်လၢကမၤစၢၤနဖိအဂီၢ်လီၤ.တၢ်ကတိၤပုၤကူၤစါယါဘျါတၢ်ညီနုမ့်ကတဲဘၣ်န့ၣ်မ့ၢ်နဖိအိၣ်ဒီးတၢ်ကတိၤဒီးမ့တမ့ၢ်ကျိၣ်တၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးဘၣ်ခါအဂ္ဂု,ဘၣ်ဆၣ်တဘျီတခိၣ်လိၣ်အါထီၣ်တၢ်ဆၢကတိၤလၢကမၤတၢ်ဆၢတဲၣ်အံၤအဂီၢ်လီၤ.လၢတၢ်အိၣ်သးတနီၤအပူၤ,တၢ်ကလိၣ်မၤကဒီးတၢ်သမံသမိးအသီတဘျီန့ၣ်လီၤ.နဟဲဆူၣ်မ့ၢ်တသ့ဝဲဘၣ်ဖဲတၢ်သမံသမိးဝဲအလီၢ်ခံလၢကကတိၤတၢ်ဒီးတၢ်ကတိၤပုၤကူၤစါယါဘျါတၢ်ဘၣ်န့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်ကဆဲးကျိးလီၤတဲစိဆူၣ်အိၣ်လီၤ. ကွီကရဲၣ်ကျဲၤန့ၣ်ပုၤကတိၤကျိးထံတၢ်ဖဲနမ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်အီၤအခါန့ၣ်လီၤ.

ပကဆၢထီၣ်တၢ်မၤကွၢ်အလံၣ်ပၣ်ဖျါဆူၣ်ကွီလၢသၢနွံအတီၢ်ပူၤဖဲတၢ်သမံသမိးအဆၢကတိၤသၢနွံအပူၤန့ၣ်လီၤ.ကွီကဟ့ၣ်န့ၣ်လံၣ်ပၣ်ဖျါအဒိတဘျီ, လၢကပုၣ်ဃုာ်ဝဲတၢ်ဆိမိၣ်တနီၤလၢကမၤစၢၤနဖိအဂီၢ်လီၤ.ဖဲနဒီးန့ၣ်ဘၣ်လံၣ်ပၣ်ဖျါ, လၢကပုၣ်ဃုာ်တၢ်ဆိမိၣ်လၢကမၤစၢၤနဖိန့ၣ်လီၤ.ဖဲနဒီးန့ၣ်ဘၣ်လံၣ်ပၣ်ဖျါဝဲတစု, နကိးပုၤသ့ဖဲ ၉၆၇၈ ၅၁၀၀ ဖဲနတၢ်သံကွၢ်မ့ၢ်အိၣ်တမံၤမၤန့ၣ်လီၤ. ကွီကစံးဆၢစ့ၢ်ကီးဝဲနတၢ်သံကွၢ်လၢအအိၣ်ဒီးန့ၣ်တမံၤလၢလၢန့ၣ်လီၤ.

ယဖိမ့ၢ်အိၣ်ဒီးကျိၣ်အတၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲၣ်ဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်လိၣ်ဘၣ်အိၣ်န့ၣ်တၢ်မၤန့ၣ်ကကဲထီၣ်အသးလဲၣ်.

နဖိမ့ၢ်အိၣ်ဒီးကျိၣ်တၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးမ့တမ့ၢ်တၢ်သဘံၣ်ဘျီလၢတၢ်ဆဲးကျိးအတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်, ကွီကဆဲးသိၣ်လိအဝဲသ့ၣ်ဒီးမၤစၢၤအဝဲသ့ၣ်လၢကမၤလိတၢ်အဂီၢ်လီၤ. ကမၤတၢ်ဆီတလဲလၢအတၢ်မၤလိတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအပူၤဖဲအလီၢ်အိၣ်ဒီးကစးထီၣ်မၤဝဲနီၢ်တဂၤတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤ န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကပုၣ်လီၤဝဲကွီဖိတၢ်ဆိၣ်ထွဲကရူၢ်လၢကကတိၤတၢ်ဘၣ်ဃးဒီးနဖိအတၢ်လိၣ်ဘၣ်ဒီးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အဂ္ဂုန့ၣ်လီၤ. ကွီပတံၢ်အါထီၣ်လံၣ်လဲၤကဲဘျုးတဖၣ်သ့ခီဖျိတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢကွီဖိလၢအအိၣ်ဒီးသးကွၢ်ဂီၤတလၢပွဲၤတဖၣ်(PSD) မ့တမ့ၢ် သးကွၢ်ဂီၤတလၢပွဲၤအတၢ်န့ၣ်ပုၣ်ဃုာ် (DI)အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ကွီအပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဂၤကကတိၤတၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢလၢတၢ်မၤအီၤလၢနကွီအလီၢ်ကဝီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤစၢၤကရၢအဂၤတဖၣ်ကမၤစၢၤစ့ၢ်ကီးန့ၣ်လၢကမၤစၢၤနဖိအဂီၢ်, ဒ်အမ့ၢ် ထံကိၢ်သးကွၢ်ဂီၤတလၢပွဲၤအတၢ်အုၣ်ကီၤ (National Disability Insurance Scheme) (NDIS) န့ၣ်လီၤ.

ယဖိမ္မာတအိဉ်ဒီးကျိဉ်တၢ်တဘၣ်လိာ်ဘၣ်စးဘၣ်ဒီးတၢ်လိာ်ဘၣ်အိဉ်အအါတခါတၢ်မနုၤကမၤအသးလဲၣ်.

နဖိမ္မာတအိဉ်ဒီးကျိဉ်အတၢ်တဘၣ်လိာ်ဘၣ်စးဒိဉ်ဒိဉ်ကလဲၣ်ဒီးတၢ်လိာ်ဘၣ်အိဉ်အအါဘၣ်န့ၣ်, ကိကဆဲးသိာ်လိအဝဲသ့ၣ် ဒီးမၤစၤအီၤလၢကမၤလိတၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်သမံသမိးအလံာ်ပာ်ဖျါကဟ့ၣ်ထီၣ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢကမၤစၤန့ၣ်ဒီးကိကဆိဉ် ထွဲဝဲနဖိမ္မာတၢ်မၤလိမၤဒီးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်အိဉ်ဝဲအါမံၤဆူကိအဂီၢ်လၢကမၤစၤဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢယုာ်ဒီးကျိဉ်မ့တမ့ၢ်တၢ်မၤလိတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲတဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် ကျိဉ်ဒီးတၢ်မၤလိသးကွၢ်ဂီၤတလၢပွဲၤတဖၣ်အတၢ်ဆိဉ်ထွဲတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤမ့တမ့ၢ်သးကွၢ်ဂီၤတလၢပွဲၤ အတၢ်ဒုးပာ်ယုာ် တၢ်ဆိဉ်ထွဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နကတိၤတၢ်ဒီးကိဘၣ်ယးလၢအဝဲသ့ၣ်ကသ့ဆိဉ်ထွဲနဖိမ္မာလဲၣ်အဂီၢ်သ့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤကျိၤအိဉ်သ့ၣ်

တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢကိဖိလၢအအိဉ်ဒီးသးကွၢ်ဂီၤတလၢပွဲၤ (PSD): PSD ဟ့ၣ်ထီၣ်ပဒိဉ်ကိတဖၣ်ကျိဉ်စ့တၢ်ဆိဉ်ထွဲအပိဉ် လၢကဆိဉ်ထွဲကိဖိတဖၣ်လၢအအိဉ်ဒီးသးကွၢ်ဂီၤတလၢပွဲၤဒီးတၢ်လိာ်ဘၣ်အါဝဲတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

သးကွၢ်ဂီၤတလၢပွဲၤအတၢ်န့ၣ်ပာ်ယုာ်

သးကွၢ်ဂီၤတလၢပွဲၤအတၢ်န့ၣ်ပာ်ယုာ်ကမၤအါထီၣ်ဝဲတၢ်ဆိဉ်ထွဲလၢကိဖိလၢအအိဉ်ဒီး

သးကွၢ်ဂီၤတလၢပွဲၤအဂီၢ်ဒီးတၢ်ကမၤသ့ၣ်ညါအီၤဒီးဘံးထီၣ်ယါပဒိဉ်အကိတဖၣ်ခီဖျိတၢ်ဘိးဘၣ်ရၤလီၤအါထီၣ်လံာ်ပတံ ထီၣ်လၢယဲၣ်န့ၣ်အတီၢ်ပူၤစးထီၣ် ကိကတီၢ် ၄, ၂၀၂၁ န့ၣ်လီၤဖဲ ၂၀၂၅ ကတၢ်ဝဲန့ၣ်, သးကွၢ်ဂီၤတလၢပွဲၤအတၢ်န့ၣ်ပာ်ယုာ် န့ၣ်တၢ်ကပာ်က့ၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢကိဖိလၢအအိဉ်ဒီးသးကွၢ်ဂီၤတလၢပွဲၤအလီၢ်လၢကိတဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. သးကွၢ်ဂီၤတ လၢပွဲၤအတၢ်န့ၣ်ပာ်ယုာ်အက့ၢ်ပနီၣ်န့ၣ်တၢ်ကသ့ၣ်အီၤလၢကမၤစၤဝဲကိဒီးဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ်လၢကနီၣ်ပာ်ကိဖိအတၢ်ကူၣ်ဘၣ် ကူၣ်သ့ၣ်ဒီးတၢ်ဆိဉ်ထွဲအတၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

နဖိအကိကဒုးသ့ၣ်ညါန့ၣ်သးကွၢ်ဂီၤတလၢပွဲၤကစးထီၣ်ဖဲန့ၣ်န့ၣ်ဆံးယံာ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကျိဉ်အတၢ်တဘၣ်လိာ်ဘၣ်စး-

တၢ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဆါအပနီၣ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤပုၤတဂၤလၢအအိဉ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်လၢကနီၣ်ပာ်ပုၤဂၤကတိၤတၢ်ဒီး. မ့တမ့ၢ်တၢ်ကီၢ် တၢ်ခဲလၢကသ့ၣ်တၢ်ကတိၤကျိၤတဖၣ်လၢကဆဲးကျိးလိာ်သးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အံၤတဘျီတခါဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါအီၤဒ်ကျိဉ်အတၢ်ဒိဉ်ထီၣ်အတၢ်တဘၣ်လိာ်ဘၣ်စး (DLD) န့ၣ်လီၤ.

ကျိဉ်လၢတၢ်တူၢ်လိာ်အီၤသ့- တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢကနီၣ်ပာ်တၢ်ကတိၤဖျါ, တၢ်ကတိၤကျိၤဒီးအခီပညီလၢပုၤ အဂၤတဖၣ်တဲအီၤ န့ၣ်လီၤ.

ကျိဉ်အတၢ်ပာ်ဖျါထီၣ်- တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢကပာ်လီၤတၢ်ဆိဉ်ထွဲတဖၣ်လၢတၢ်ကတိၤဖျါဒီးတၢ်ကတိၤကျိၤတၢ်ဆဲးကျိး လိာ်သးအပူၤလီၤ.

သးခိဉ်န့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါအတၢ်သမံသမိး- တၢ်သမံသမိးတခါလၢတၢ်မၤအီၤလၢသးခိဉ်န့ၣ်ကသံၣ်သရၣ်တဂၤလၢအကွၢ်ဝဲပုၤ တဂၤအတၢ်ဆိဉ်ထွဲဒီးတၢ်ယဲၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်လၢအကိဒိဉ်လၢတၢ်မၤလိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သဘံၣ်ဘျၣ်အတၢ်ဆဲးကျိးတၢ်လိာ်တဖၣ်- တၢ်လိာ်ဘၣ်လၢပုၤတၢ်လၢအကတိၤတၢ်ဘၣ်ထဲတစဲးဖိမ့တမ့ၢ် တဘၣ်နီတစဲးဘၣ်,မ့တမ့ၢ်တၢ်ကတိၤလၢကိလၢတၢ်ကနၢ်ပၢၢ်အီၤန့ၣ်လီၤ.ပုၤတၢ်လၢအံၤကလိာ်ဘၣ်ကျဲအဂၤတဘိလၢကမၤ စၢၤအီၤလၢတၢ်ဆဲးကျိးလိာ်သးအဂီၢ်, အဒိ, တၢ်ကတိၤဖျၢၣ်အခိၣ်သ့ၣ်တၢ်ပနီၣ်, တၢ်ဂီၤပနီၣ်တဖၣ်, လံာ်တၢ်ဆဲးကျိးလိာ် သးဒီး/မ့တမ့ၢ်စဲးလၢတၢ်သးအီၤလၢတၢ်ကတိၤအဂီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤအကလုာ်တၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စး -ကီၤခဲလၢကကတိၤသီၣ်တၢ်လၢကဒုးကဲထီၣ်တၢ်ကတိၤဖျၢၣ်တဖၣ်.

ဖိသုၣ်ကတိၤအိၣ်ဒီးတၢ်ကတိၤကီၤခဲ(Childhood apraxia of speech)(CAS): တၢ်ကတိၤအသီၣ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စး လၢအမၤဘၣ်ဒိဝဲပုၤတၢ်လၢအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢကမၤဟူးအထူၣ်ပျၢၢ်လၢတၢ်သ့အီၤလၢကကတိၤတၢ်အဂီၢ်ဒီးတကဲထီၣ်ညီၣ်န့ၣ် အသးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

သးခိၣ်န့ၣ်ကသံၣ်သရၣ်-သရၣ်ဒိၣ်သမၤထီၣ်လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်လိလီၤဆီဘၣ်ဃးတၢ်သမံသမိးလၢတၢ်ဆိကမိၣ်ဒီး တၢ်ဃဲၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကီၤအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်

တၢ်ကတိၤပုၤကူစၢၤယါဘျါတၢ် - သရၣ်ဒိၣ်သမၤထီၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်မၤလိလီၤဆီလၢတၢ်သမံသမိးဝဲကျိာ်ဒီးဃုသ့ၣ်ညါ ကျိာ်အတၢ်ဂံၢ်ဆူၣ်ဒီးတၢ်တၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

နီၢ်တၢ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤ (IEP): IEPမၤစၢၤကူၣ်သရၣ်/သရၣ်မုၢ်လၢကရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ဒီးဆီၣ်ထွဲကိဖိအတၢ်မၤ လိတၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကိဖိတၢ်ဆီၣ်ထွဲကရူၢ် (SSG): ကရူၢ်တဖု, ပၣ်ဃုာ်ကူၣ်သရၣ်/သရၣ်မုၢ်ဒီးဟံၣ်ဖိဃီဖိ, လၢအမၤဃုာ်သကိးတၢ်တပူၤဃီ လၢကသ့ၣ်ညါလီၤတၢ်ဘၣ်ကိဖိတၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ်, မၤအါထီၣ် IEP ဒီးကွၢ်ဟ့ၣ်ဝဲကိဖိအတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်န့ၣ်လီၤ

ကျိာ်ဒီးတၢ်မၤလိလၢသးကွၢ်ဂီၤတလၢပဲၤအဂီၢ်တၢ်ဆီၣ်ထွဲတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤ -ဟ့ၣ်ထီၣ်ဝဲကိဃုာ်ဒီးလံာ်လဲၤကဲဘျး အါထီၣ်လၢကိဖိတဖၣ်လၢအအိၣ်ဒီးကျိာ်ဒီး/မ့တမ့ၢ်တၢ်မၤလိအသးကွၢ်ဂီၤတၢ်တလၢပဲၤအဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.